

SKUPNA KONSOLIDIRANA DAVČNA OSNOVA DAVKA NA DOHODEK PRAVNIH OSEB (Common Consolidated Corporated Tax Base – CCCTB)

Skupna konsolidirana davčna osnova (v nadaljevanju; CCCTB) je sistem skupnih pravil za izračun davčne osnove podjetij, ki so davčni rezidenti v EU ter stalnimi poslovnimi enotami podjetij tretjih držav v EU. Skupni davčni okvir določa pravila za izračun davčne osnove vsakega podjetja (ali stalne poslovne enote), davčnega bremena posameznih subjektov, konsolidacije davčne osnove, če obstajajo tudi drugi člani skupine in porazdelitev konsolidirane davčne osnove za vsako upravičeno državo članico.

CCCTB se uporablja za reševanje nekaterih večjih davčnih ovir, ki omejujejo rast na enotnem trgu. V odsotnosti skupnih davčnih predpisov interakcije nacionalnih davčnih sistemov pogosto vodijo do čezmernega obdavčevanja in pojava dvojnega obdavčevanja. Podjetja se soočajo z velikimi administrativnimi in usklajevalnimi stroški. CCCTB je pomembna pobuda, ki prispeva k odpravi ovir pri dokončni vzpostavitvi enotnega trga, pri čemer je v Letnem pregledu rasti opredeljena kot pobuda za spodbujanje rasti, ki jo je treba uresničevati od vsega začetka, da bi pospešili rast in ustvarjanje novih delovnih mest.

Predlagani sistem obdavčenja skupine podjetij bi tehnično potekal v treh korakih. Vsi obdavčljivi dobički in izgube posamezne skupine podjetij bi se uskupinili, ne glede na lokacije posameznih podjetij iz skupine. Tako ugotovljena davčna osnova skupine podjetij bi se s pomočjo porazdelitvene formule pripisala posameznim podjetjem skupine. Davčna osnova, pripisana posameznemu podjetju skupine, bi se obdavčila po nacionalni davčni stopnji države, v kateri podjetje je. Države članice bi pri določanju davčne stopnje za ugotovljeni delež dobička podjetja, lociranega na njenem ozemlju, ostale samostojne.

Skupni pristop bi zagotovil skladnost nacionalnih davčnih sistemov na osnovi skupne davčne osnove, vendar ne bi posegal v pravice držav za oblikovanjem davčne stopnje. Usklajevanje preko CCCTB nima namena poseči na uskladitev davčnih stopenj. Vsaka država članica bo uporabljala svoje lastne davčne stopnje na svoj del davčne osnove zavezancev. Razlike pri določanju davčnih stopenj posameznih držav članic omogočajo določeno stopnjo davčne konkurence, ki naj bi se ohranila na notranjem. Državam članicam omogoča, da pri davčnem planiranju upoštevajo tako njihovo konkurenčnost na notranjem trgu kot tudi urejanje in uravnoteženje proračunskih potreb posamezne države članice.

Model CCCTB je lahko na voljo za vse velikosti podjetij. V prvi fazi implementacije CCCTB naj ne bi zajeli multinacionalk in bi se tako lahko rešili nekaterih davčnih ovir

na enotnem trgu, ki se navezujejo na delovanje multinacionalk. Glede multinacionalnih podjetij bi uvedba CCCTB pomenila izgubo ugodnosti, ki jih nudijo nekateri davčni sistemi držav članic. Mednarodna podjetja, ki razlike v obdavčenju med državami članicami izkoriščajo sebi v korist, bi bila z uvedbo CCCTB prikrajšana za davčne ugodnosti.

CCCTB zlasti prispeva k zmanjšanju davčnih ovir in administrativnih bremen, zaradi česar je preprostejši in cenejši za mala in srednja podjetja, saj lahko razširijo svoje dejavnosti po vsej EU. Pristop malih in srednjih podjetij k CCCTB pomeni, da mala in srednja podjetja, ki delujejo preko meja, uporabijo za izračun svoje davčne osnove pravila CCCTB. Mala in srednja podjetja bi v primeru pristopa k CCCTB imela manj stroškov usklajevanja, kar bi pozitivno vplivalo na odločitev za komercialno razširitev v drugo državo članico.

CCCTB bi bila v prvi fazi neobvezna. Ker niso vsa podjetja vezana na čezmejno poslovanje CCCTB, ne bo prisilila podjetij, ki ne načrtujejo širitev zunaj nacionalnega ozemlja, da bi nosila stroške uvajanja novega sistema določanja davčne osnove. CCCTB bo uveljavila avtonomna pravila samo za izračun davčne osnove za davek na dohodek pravnih oseb, le ta pa ne bodo vplivala na pripravo letnih ali konsolidiranih računov znotraj subjektov, ki se bodo odločili za vključitev v skupino CCCTB.

CCCTB uvaja enotno zbirko davčnih predpisov v državah članicah EU ter uporablja samo en model davčne administracije. Podjetje, ki se odloči za CCCTB neha biti predmet nacionalnega davčne ureditve v zvezi z vsemi davčnimi zadevami, ki jih urejajo skupna pravila CCCTB. Družba, ki ne bo izpolnjevala pogojev oziroma se ne odloči za sistem CCCTB, je še vedno podvržena pravilom, ki se uporabljajo v nacionalni davčni zakonodaji.

Z uvedbo CCCTB bi utegnili priti do težav, povezanih s pogodbami o pristojnosti in z obdavčenjem prihodkov, ki jih evropska podjetja ustvarjajo izven EU, oziroma izven območja CCCTB. Če bi v odnosu do držav izven EU ostala v uporabi praksa ločenega zaračunavanja dobičkov, bi to verjetno privedlo do vzporedne uporabe različnih sistemov. To bi za podjetja pomenilo administrativno breme, kar bi zmanjšalo prednosti obdavčenja s pomočjo CCCTB. Postavlja se vprašanje, v kolikšni meri visoka mobilnost kapitala, globalno gledano, zmanjšuje prednosti davčne koordinacije znotraj EU.

Pomembnejša prednost CCCTB je možnost ugotavljanja dobičkov in izgub na ravni mednarodnega podjetja, kar bi omogočilo pokrivanje izgub podjetij na ravni EU. Dobički in izgube skupine podjetij se ne bi ločevali po državah, v katerih so posamezna odvisna podjetja iz skupine, ampak bi se že na začetku vsi obdavčljivi dobički in izgube, ne glede na lokacijo posameznih podjetij iz skupine, konsolidirali. Tako bi tudi

prelivanje dobičkov med podjetji skupine izgubilo smisel, saj bi z uvedbo takšnega sistema izginila tudi potreba po določanju prenosnih cen za transakcije med posameznimi podjetji sistema CCCTB.

Na nivoju EU so bile izvedene različne študije učinka modela CCCTB, kjer se obravnavajo različne možnosti določanja skupne davčne osnove z namenom izboljšanja konkurenčnosti položaja evropskih podjetij tako, da se jim nudi možnost za izračun dobička podjetij v EU v skladu z eno metodiko pravil in s tem izbere pravno okolje, ki najbolje ustreza njihovim potrebam poslovanja, medtem ko odpravlja davčne stroške, povezane z obstojem ločenih nacionalnih davčnih sistemov. V tem primeru lahko upoštevamo štiri različne scenarije:

Scenarij 1

Neobvezna skupna osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (neobvezna CCTB): družbe rezidentke v EU (in stalne poslovne enote v EU) bi lahko svojo davčno osnovo izračunale na podlagi sklopa skupnih predpisov, ki bi veljali v celotni Uniji, namesto na podlagi katerega koli od 27 nacionalnih sistemov obdavčevanja pravnih oseb. Za transakcije znotraj skupin bi se še naprej uporabljalo ločeno računovodenje (tj. oblikovanje cen po posameznih transakcijah na podlagi neodvisnega tržnega načela), ker sistem ne bi zajemal konsolidacije davčnih rezultatov

Scenarij 2

Obvezna skupna osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (obvezna CCTB): vse družbe rezidentke v EU (in stalne poslovne enote v EU), ki bi izpolnjevale pogoje, bi svojo davčno osnovo morale izračunati na podlagi enotnega sklopa skupnih predpisov, ki bi veljali v celotni Uniji. Novi predpisi bi nadomestili trenutnih 27 nacionalnih sistemov obdavčevanja pravnih oseb. Brez konsolidacije bi se z ločenim računovodenjem še naprej določala razporeditev dobička pri transakcijah znotraj skupin.

Scenarij 3

Neobvezna skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (neobvezna CCCTB): sklop skupnih predpisov, ki bi določal konsolidirano davčno osnovo v celotni EU, bi bil nadomestna možnost za sedanjih 27 nacionalnih sistemov obdavčevanja pravnih oseb in uporabo ločenega računovodenja pri dodelitvi prihodkov povezanim podjetjem. Tako bi se davčni rezultati vsakega člana skupine (npr. družbe rezidentke v EU ali stalne poslovne enote v EU) združili v konsolidirano davčno osnovo in prerazporedili v skladu s predhodno določenim mehanizmom delitve na podlagi formule. V okviru tega scenarija bi lahko družbe rezidentke v EU in/ali stalne poslovne enote v EU, ki so v lasti družb, ki so rezidentke zunaj Unije, uporabljale CCCTB, če bi izpolnjevale pogoje za oblikovanje skupine in bi se vsi

upravičeni člani iste skupine odločili za uporabo skupnih predpisov („vsi ali nobeden“).

Scenarij 4

Obvezna skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb (obvezna CCCTB): družbe rezidentke v EU in/ali stalne poslovne enote v EU, ki so v lasti družb, ki so rezidentke zunaj Unije, bi morale uporabljati predpise CCCTB, če bi izpolnjevale pogoje za oblikovanje skupine.

Uvedba sistema CCCTB bi povečala preglednost obdavčenja po posameznih državah članicah EU in s tem pripomogla k zmanjšanju davčne negotovosti, saj bi si mednarodna podjetja lahko dokaj natančno vnaprej izračunala, kolikšna bo dejanska davčna obremenitev na ravni celotnega podjetja. Omenjeni sistem bi podjetja odvrnil od določene vrste obnašanja iz izključno davčnih razlogov, zato bi se zmanjšalo izkrivljanje naložbenih odločitev, povečala pa bi se ekonomska učinkovitost oziroma optimizacija virov.